

GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Leto II. - Štev. 11

Gorica - 15. marca 1950 - Trst

Izhaja vsako sredo

ŽIVLJENJE BREZ NAČEL • • •

LADJA BREZ KRMARJA

V vseh dobah so se pojavljali v javnem življenju narodni delavci brez točno opredeljenih načel. Res je namreč, da je javno delovanje brez načel lažje in prijetnejše. Javni delavec brez načel je lahko vsem prijazen, vsem prijatelj, se lahko na vse obrača.

Toda javno delo brez načel je za narod pogubno.

Polje javnega narodnega dela je etično polje, ker na njem deluje s prosto voljo obdarjeni človek. Krščanstvo pa uči, da nobeno človeško dejanje ni indiferentno, ampak je ali dobro ali slabo. Dobro ali slabo dejanje pa določuje božji zakon, ki je izraz božje volje: dobro je, kar se z njim zлага, slabo, kar se mu protivi. Božji zakon pa se nam razodeva direktno po Bogu samem, ali po našem razumu, katerega glas za posamezna dejanja se zove vest.

Potemtakem stopi človek z vsakim dejanjem v neko razmerje z Bogom, ali v prijateljsko ali v nasprotno. Zato lahko rečemo: vsako človeško dejanje dobi nekak verski znak.

V dobrem dejanju je izražena pokorščina do Boga, v slabem dejanju pa nepokorščina.

Nekatera življenjska vprašanja se zdijo sicer nasproti veri indiferentna. Med te bi marsikdo rad postavil demokracijo, narodno gospodarstvo in morda tudi vso politiko sploh. Res je morebiti, da se to ali ono ne dotika vere tako neporedno kakor drugo. Končno pa imajo vsa ta vprašanja vendarle svoj odnos do vere. Kdor trdi, da so tudi taka vprašanja za vero do skrajnosti indiferentna, mora priti do trditve, da je človek na vse strani popolnoma neodvisen ter, da sme vse, kar se mu zljubi, brez ozira na

Boga in na bližnjega. Če trdi to, zanika božji zakon in njega obveznost. Kakor hitro pa božji zakon prizna, mora tudi ta vprašanja usmeriti v tem pravcu.

Torej tudi tukaj verski razlog odločuje.

In zato, prijatelji, je in ostane verska ideja med vsemi najvažnejša.

Tukaj se, hočeš ali nečeš, vrši ločilni proces: za Boga ali proti Bogu.

Ker torej božja ideja kot najvišji razlog vse presega in razločuje, se mora vsako javno delovanje, katero morda te ideje ne sovraži, pa se ji vendar zaradi ljubega miru ali zaradi česar kolikže izogiblje, končno vendar raztopiti ravno pod vplivom te ideje. Sila logične doslednosti mora tako delovanje privedi na levo ali na desno, in sicer po tem kakor v njem prevladuje desni ali le-

vi element. Kakor hitro se duhovi vzdramijo k logičnemu mišljenju in krepkemu delu, začnejo uvidovati logični nesmisel takih spojitvev, in čim bolj se to prepričanje izjasnuje, tem hitreje se vrši ločitev duhov v dvojno smer, desno in levo.

Privlačna sila obeh nasprotnih si tečajev je tem silnejša čim odločnejše in doslednejše spoznavajo prvi svojo vero v Boga, drugi pa svoj dvom in svojo nevero. Kar je v sredi med obema radikalnima ekstremoma prej ali slej izgine, ali se pa enemu ali drugemu stališču priključi.

Konec vseh političnih in politično socialnih evolucij je vedno, da si stopita nasproti in v boj: vera in nevera, resnica in laž, Kristus in Antikrist.

Zato ne moremo mimo vere. Za nas je vsako delovanje brez verskih načel ladja brez krmarja.

po naših zavodih. Sedaj smo ga dobili, ime mu je Dominik Savio. Zrasel je sredi preteklega stoletja na vinorodnih gričih okrog mesta Castelnovo d'Asti, dozorel v svetnika pa v Turinu v zavodih sv. Janeza Bosca. Živel je malo časa, dopolnil pa veliko let. Saj mu ni bilo še 15 let, ko je 9. marca 1857 umrl poln čednosti, da so že koj po njegovi smrti začeli gledati v njem svetnika. Njegov duhovni oče in spovednik Don Bosco je komaj dve leti potem napisal prvi življenjepis Dominika Savia ter ga prikazal svojim tedanjim gojencem in vsej krščanski mladini kot zgled mladega fanta, ki zasluži, da ga posnemajo.

Ni delal čudežev Dominik Savio, dokler je bil živ. Njegov čudež je bil v tem, da je ljubil evharističnega Jezusa in da je znal biti vedno vesel. Kot velika izjema za tedanje čase je šel Dominik k prvemu sv. obhajilu, ko mu je bilo sedem let. Od tedaj naprej je sklenil, da bo hodil k spovedi pogosto in k sv. obhajilu kolikorkrat mu bo spovednik dovolil. To se je pozneje, ko je prišel v Turin v Don Boscov zavod, godilo sprva enkrat na teden, zadnji dve leti njegovega življenja pa vsak dan. S pogosto spovedjo in vsakdanjim sv. obhajilom je Dominik postal svetnik. Z njim je Don Bosco dobil najboljše potrdilo o resničnosti svoje vzgojne metode, da sta pogosta spoved in sv. obhajilo najuspešnejše vzgojno sredstvo.

Poleg tega je Dominika odlikovala druga izredna lastnost, da je znal biti vedno vesel. Nekateri toliko poudarjajo, da mora biti mladina vesela in da ji moramo zato nuditi vsakovrstnih zabav od športa do kina in plesa. Pri tem morda mislijo, da je vse veselje v telesni razgibanosti in uživanju. In vendar je prav taka mladina v svoji duši največkrat prazna in nezadovoljna do obupa. To pričajo številni primeri mladih ljudi, ki so šli v prostovoljno smrt ne zato, ker so imeli premalo zabave, temveč zato, ker so bili v svoji duši razočarani in strti. Mladina potrebuje veselja, to je res, toda Dominik nas uči, da mora to veselje zrasti iz človekove notranjosti, iz srca, ki je veselo. In veselo je ono srce, ki je sveto. Zato ni dovolj, da želimo, naj bo naša mladina vesela in naj se zabava, ter ji v ta namen skušamo nuditi kakršno koli zabavo. Tudi Zorin se je zabaval v Parizu in užival umetnost in ljuhezan, žalosti pa le ni znal pregnati iz srca. Zato moramo nuditi mladini tako zabavo, da bo nosila veselje ne samo na obrazu nego tudi v duši. Plesna zabava pa se nam ne zdi najbolj primerna za takšno veselje. V sled tega se nam zdi odveč, da bi morali politični voditelji, dobrodelna društva in morda celo duhovniki prirejati mladini plesne zabave. Virov veselja iščimo raje drugod, saj jih ne manjka.

Razgled po svetu

Proslava stoletnice Masarykovega rojstva

»Sedanja ura ni težja kot tista ura, v kateri je začel Masaryk boj za svobodo svojega naroda«, s temi besedami je Robert Jackson, sodnik vrhovnega sodišča Združenih držav, začel svojo uradno proslavo stoletnice rojstva velikega češkoslovaškega patriota v Washingtonu na eni mnogih proslav, ki so bile 7. t. m. po vseh Združenih državah.

Sodnik Jackson je med drugim izjavil: »Masaryk se ni pustil nikdar ustrahovati po moči Habsburžanov, in nikdar se ni pustil premagati po Marxovem imperializmu. Odgovoril je s svojo vero v tiste duhovne sile, ki jih ne more nikdar noben diktator uničiti. To je tista vera, ki je napravila svobodno Ameriko kot tudi Češkoslovaško.«

Hitra mobilizacija je ključ obrambe

General Omar Bradley je mnenja, da bi Združene države ne smele tekrovati v oborožitvi s Sovjetsko zvezo, ampak bi morale imeti dovoljno oboroženo silo, da odvrnejo prvi napad katerega koli napadaleca in da vrnejo milo za drago s tolikšno silo, ki bi zagotovila končno zmago.

Dejal je, da je to načrt, za katerega si kot poveljnik ameriškega glavnega stana stalno prizadeva. Dodal je, da je hitra mobilizacija vseh virov ključ za učinkovito obrambo.

Med drugim je izjavil:

»Naše osnovno vojaško ogrodje sestavljajo obstoječe oborožene sile in mobilizacija. Ker Zdru-

žene države iz lastnega nagiba ne bodo začele vojne — to dejstvo je prav tako dobro znano vsakemu napadalcu, kot je znano nam, — je moč naših obstoječih oboroženih sil zadostna samo, da prepreči nesrečo v primeri, da bi bili napadeni in da vrne udarec z dovoljno silo, da zaustavi napadaleca, medtem ko mobiliziramo. Z gospodarske strani bi bilo drzno, politično pa nedosledno, če bi vzdrževali tako oboroženo silo, ki bi bila dovolj močna za zmago v večji vojni.

Naraščanje brezposelnosti

Poročila Mednarodne organizacije za delo iz Ženeve kažejo, da je težnja k povečanju brezposelnosti v lanskem letu svetoven pojav.

Izmed 24 držav, ki dostavljajo Mednarodni organizaciji za delo statistične podatke, so samo Avstralija, Irska in Švedska poročale, da je bila brezposelnost v januarju 1950 manjša kot v istem mesecu prejšnjega leta. Vzhodnoevropske države, Sovjetska zveza in nekatere druge manjše države ne dajejo Mednarodni organizaciji za delo statističnih podatkov.

Podatke Mednarodne organizacije za delo o delovni sili v Združenih državah so dopolnili z zadnjim poročilom ameriškega statističnega urada, ki pravi, da je število brezposelnih doseglo v februarju 4.674.000 oseb, medtem ko je znašalo v januarju 4.480.000.

Statistični podatki Mednarodne organizacije za delo kažejo, da se je število brezposelnih v Kanadi povišalo v preteklem letu od 144.000 na 222.000. Tudi

v Veliki Britaniji se je brezposelnost rahlo dvignila in je dosegla število 352.900 oseb.

Francoski predsednik na obisku v Londonu

Zadnji torek 7. t. m. je prišel v London na tridnevni uradni obisk predsednik Francije Vincent Auriol. Ob prihodu v Veliko Britanijo sta ga pozdravila glučesterski vojvoda v imenu britanskega kralja in francoski veleposlanik v Londonu. Nato se je francoski predsednik s svojim spremstvom, v katerem je bil tudi francoski zunanji minister Schuman, odpeljal s posebnim vlakom v London, kjer ga je na slavnostno okrašenem kolodvoru Viktorija sprejel angleški kralj in ga nagovoril v francoskem jeziku.

Pri veliki državni pojedini, ki se je vršila na čast francoskega predsednika, je govoril kralj Jurij o močnih prijateljskih vezeh med Francijo in Veliko Britanijo in o bodočem razvoju odnosov med tema dvema državama.

Francoski predsednik je v svojem odgovoru poudaril, da sta sreča in mir narodov v veliki meri odvisna od tega, če narodi med seboj sodelujejo.

Agrarna reforma v Italiji

V zadnjem tednu nista ne poslanska zbornica in ne senat

razvijala posebne delavnosti, težišče vsega dela je bilo v dolgotrajnih sejah ministrskega sveta, ki je pod De Gasperijevim predsedstvom pripravljaval zakonske načrte za parlament. V osmih dneh je ministrski svet zasedal v zapovrstnih sejah 40 ur in pretresel bolj ali manj globoko vsa vprašanja, ki zadevajo državno celokupnost. Zlasti se je ministrski svet vsestransko bavil z zakonskim načrtom glede agrarne reforme in ga zaključil, tako da bo lahko prišel pred zbornico.

Tudi vladni finančni načrt je zahteval mnogo dela, ki je pa toliko napredovalo, da bo finančni minister Pella v četrtek 16. t. m. lahko podal zbornici točno poročilo o gospodarski politiki, ki ji misli slediti nova vlada.

Volitve v Rusiji

V nedeljo 12. t. m. so bile v Sovjetski zvezi po vsej državi volitve v tako zvani »najvišji sovjet«, kar nekako odgovarja našemu parlamentu. Po dosedanjih vesteh so bili vsi vodilni člani sovjetskega politbiroja s Stalinom na čelu enoglasno izvoljeni.

Kako naj bi bilo tudi drugače v deželah s progresivno demokracijo, ki razven uradnih komunističnih kandidatov ne poznajo in ne priznajo nobenih kandidatnih listi?

Iz življenja Cerkve

Bl. Dominik Savio, vedno veseli fant

Fantje so dobili svojega svetnika v nedeljo 5. marca, ko so v Rimu proglasili blaženim Dominika Savia. Že dolgo smo pričakovali,

da zraste v sv. cerkvi svetnik med dečki, ki bi ne bil mučenec, kot sv. Pankracij, tudi ne redovnik, kot sv. Stanislav, temveč fantič, kot jih je toliko, ki živijo med svetom v domači hiši in

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Četrta postna — sredpostna — nedelja

Iz svetega evangelija po Janezu

Tisti čas je odšel Jezus na ono stran Galilejskega, to je Tibe-rijskega morja. Šla je pa z njim velika množica, ker so videli čudeže, ki jih je delal nad bolniki. Jezus je šel na goro in tam sedel s svojimi učenci. Bila je pa blizu velika noč, judovski praznik. Ko tedaj Jezus povzdigne oči in vidi, da prihaja k njemu velika množica, reče Filipu: Kje naj kupimo kruha, da bi ti jedli? — To je pa rekel, ker ga je skušal, zakaj sam je vedel, kaj bo storil. Filip mu odgovori: Za dvesto denarjev kruha bi jim ne bilo zadosti, da bi vsak le kaj malega dobil. — Eden izmed njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra, mu reče: Tukaj je deček, ki ima pet ječmenovih hlebov in dve ribi, a kaj je to za toliko ljudi? — Jezus pravi: Velite ljudem sestiti. — Bilo pa je mnogo trave na onem kraju. Posedli so torej možje, kakih pet tisoč po številu. Tedaj je Jezus vzela hlebe, se Očetu zahvalil in jih razdelil med sedeče; prav tako tudi rib, kolikor so hoteli. Ko so se pa nasitili, je rekel svojim učencem: Poberite kosce, ki so ostali, da se ne končajo! — Pobrali so torej in napolnili dvanajst košev s kosci, ki so od petih ječmenovih hlebov ostali njim, ki so jedli. Ko so torej ljudje videli čudež, ki ga je storil, so govorili: Ta je zares prerok, ki mora na svet priti. — Ker je tedaj Jezus spoznal, da hočejo priti in ga po silo vzeti, da bi ga postavili za kralja, se je spet sam umaknil na goro.

.*.

Pred Jezusa so položili pet ječmenovih hlebov in dve ribi. Njegov pogled se je nato dvignil proti nebu. Zahvalil se je nebeskemu Očetu in potem šele izročil hlebe apostolom, naj jih razdelijo med lačno množico. — Sveti Janez Krizostom dostavlja k temu prizoru: Ker je Jezus pred pomnožitvijo kruha pogledal proti nebu, nas uči, naj tudi mi ne sedamo k mizi, dokler se nismo zahvalili Tistemu, ki nam hrano daje!

Zaradi tega Jezusovega zgleda povsod, kjer živijo dobri kristjani, pred in po jedi, molijo! Ni to nekaj novega. Že ob koncu drugega stoletja piše cerkveni pisatelj Tertulijan: Ne gremo prej k mizi, dokler nismo z molitvijo posvetili jedi. Molitev zaključni kosilo; šele nato gremo

narazen. — Hvaležnost zahteva, da se za vsak dar Bogu zahvalimo, torej tudi za jed! Ne izgovarjajmo se: Saj sem si z lastnimi rokami zaslužil kruh. Komu naj bi se zanj zahvaljeval? — Lahko je to res, toda pomisli: Kaj pa če ti Bog ne bi dal zdravih rok, če ne bi imel dela, če ne bi bil zmožen dela? Vsaka domišljavost je zato odveč! Veliko bolj na mestu je ponižnost.

V sedanjem času se žal lepa navada molitve pred in po jedi vedno bolj zanemarlja in opušta. Vsi bi bili radi moderni in k temu spada tudi to, da se ne moli. Glad prižene ljudi k mizi in ko se nasitijo, bežijo proč brez misli na Boga. Zelo redki so gostje, ki se hranijo po gostilnah, ki se pred jedjo vsaj pokrižajo!

S takim ravnanjem ljudje globoko ponižujejo sami sebe. Podobni postajajo brezumnim živalim. Zajec priteče v deteljo, kadar je lačen in ko se nasiti, zbeži zopet ven.

Jezus kaže veliko spoštovanje pred božjimi darovi. Ko so se ljudje nasitili, skrbno naroča apostolom, naj poberejo kosce, da se kaj ne konča! Učimo se vendar od njega, saj je vse, kar je delal, delal zaradi nas. Učiti nas je hotel, da bi ga posnemali. Izkazujmo se vredne božjih darov. Posebno dobre matere naj skrbijo, da se bodo njihove družine zahvaljevale Bogu za vsakdanji kruh in za vse prejete dobrate.

NEDELJSKA MOLITEV:

DAJ, PROSIMO, VSEMOGOČNI BOG, DA SI BOMO, KO SMO TEPENI, KAKOR ZA SVOJA DEJANJA ZASLUŽIMO, ODDAHNILI PO TVOJI MILOSTNI TOLAŽBI.

Koledar za prihodnji teden

19. marca, NEDELJA. Četrta postna ali sredpostna. SVETI JOŽEF, ženin Marije Device. Cerkev ga liturgično obhaja šele v ponedeljek.
20. PONEDELJEK. Aleksandra.
21. TOREK. Benedikt, opat.
22. SREDA. Nikolaj Flue, spoznavalec. Za svetnika je bil proglašen pred petimi leti. Svica ga ima za svojega patrona in ga časti kot očeta domovine.
23. ČETRTEK. Jožef Orjol in Oton.
24. PETEK. Nadangel Gabrijel (Jelko).
25. SOBOTA. Marijino oznanjenje. Zapovedan praznik.

Zakaj sem postal katoličan...

Čudna in nikomur razumljiva so pota božje Previdnosti! Mladi Vasilij je moral spoznati vse grozote vojne, vse trdote ujetništva in besgunstva, vso nizkost padlega človeštva, preden je spoznal Boga. Ko pa ga je spoznal, se ga je oklenil z vso dušo. Kako pretresljivo se berejo tožeče besede v njegovi izpovedi: »Vsi mi govorijo, da mi manjka vere. Toda ali sem jaz kriv, da je ni v meni? ...« — Strašna obsodba brezbožnega komunizma in njegove vzgoje iz ust nesrečnega človeka.

In če pomislimo, da danes v Sov. zvezi več kot 80% mladine ne pozna Boga, ker o Bogu in Cerkvi ni nikdar slišala. Če pa je, so ji to pokazali v sovražni, odbijajoči luči preživelih verskih predsodkov, da bo ta mladina na poziv svojih rdečih, brezvestnih vladik slepo rušila, tepala in uničevala vse, kar so v teku tisočletji zgradili krščanski rodovi. Ali nas pri tem ni strah?

In neumrljive duše tolikih milijonov, ki se pogubljujejo, nas nič ne ga-nejo? Kristus trpi ob njih in mi

malo ljubimo Kristusa in Cerkev, če vsega, kar je v naših močeh, ne storimo zanje. Vsaj z molitvijo, če drugače ne moremo.

Mladi Vasilij, ki je spoznal Boga in kat. cerkev, in sto tisoči drugih, ki je niso, so najbolj zgovoren odgovor tistim katoličanom, ki so gledali in še z nezaupanjem gledajo pripravljanje kat. duhovnikov v vzhodnoslovanskem obredu.

Lani je P. George (psevdonim za nekega hrvatskega duhovnika, ki je bil med vojno med slovaškimi partizani in se mu je proti koncu vojne posrečilo priti v Rusijo, kjer je preživel nekaj mesecev) v Ameriki izdal izredno zanimivo knjigo »Božje podzemlje«. V njej opisuje tajne

organizacije ruskih pravoslavnih vernikov, ki ne priznavajo sedanje uradne ruske cerkve, ki je v službi komunizma, njihovo požrtvovalnost, vero in neizprosno borbo tajne sovjetske policije proti njim. Opisuje žejo ruskega človeka po Bogu. Sam avtor je sprejel v kat. cerkev celo skupino ljudi in to celo iz članov tajne policije v Moskvi.

Ura božje sodbe in usmiljenja nad ruskim narodom bo prišla. Ne vemo, kako se bo to zgodilo. Gotovo je samo to, da moramo svoje zaupanje polagati samo na Boga in na nobene druge človeške sile, da moramo biti pripravljeni na veliki trenutek, ko bomo srcem žejnim Boga lahko oznanjali božjo besedo in edino Kristusovo cerkev. (Konec).

Besede našim laikom

Z Dominikom Saviem je v kratkih letih že drugi laik, ki ga je Cerkev povzdignila na oltar. Pred par leti je proglasila blaženim profesorja Kontarda Ferrinija, sedaj pa še Dominika Savia. Ko gleda človek te laike s kravatno, obdane s svetniškim sijem v slavi Berninija, ga obhaja nek skrivnosten občutek zadovoljstva in začudenja, začudenja, ker smo pač vajeni gledati tam gori le bolj nane in druge duhovne osebe; zadovoljstva pa zato, ker nam priča o živem krščanstvu v dušah mnogih laikov, o tako živem krščanstvu, da so iz njega pognali cvetovi prave krščanske svetosti. Poleg omenjenih dveh se pripravljajo beatifikacije še drugih svetih laikov iz preteklega stoletja, n. pr. Mateja Talbota, irskega delavca. Garcia Morena, ekvadorskega predsednika, profesorja Toniola in dr. Vse to nam priča, da rastejo v sv. cerkvi tudi svetniki-laiki živeči med svetom. Sveta mati cerkev ni prav nič opešala v svoji rodovitnosti in še vedno rodi junake svetnike med vsemi stanov.

Ali ne zveni to kot nekak ukor za številne naše laike, ki se tako zelo boje svetosti in Cerkve. Do pod kora že, naprej pa ne, za božjo voljo! K spovedi in k obhajilu morda za veliko noč, a če le mogoče tam, kjer te nihče ne pozna. Z duhovnikom: »Dober dan in dober večer«, če ga na cesti srečaš. V farovžu si bil zadnjič, ko si zapisal oklice. Če potrebuješ dokumente, pošlješ mater ali ženo. Duhovniku se bojiš približati. Če te vabi, se ne odzoveš. Če bi hotel s tabo začeti razgovor, umolknesh kot sramežljiva deklica. In vendar si fant in si mož! Z duhovnikom začne razgovor le komunist, da z njim debatira. Kak drug možki se težko loti. In vendar je ravno v tej odtujenosti med duhovnikom in laiki največje zlo sedanjega časa pri nas. Zato je z možmi in fanti tako težko kaj začeti in jih za kako dobro stvar pridobiti.

Ali morda ni mesta za vas v sv. cerkvi, možje in fantje? Je in še kako odlično! Ne samo v Berninijevi gloriiji, vaše mesto je prav blizu Jezusa, kot vam priča sv. Jožef. Pravičen mož je bil Jožef in Bog ga je izbral za varuha svojemu Sinu, za ženina njegovi materi, za poglavarja sv. Družini. Za te odlične službe ni šel Bog iskat duhovnikov, izbral je moža laika. Ali ni hotel s tem pokazati, da ima tudi za laike izbrane prav odlične vloge v svojem kraljestvu? Nevesta Kristusova, Cerkev, poziva že 50 let in več vse katoliške laike, naj sprejmejo odlično vlogo, ki jim jo je Bog namenil. Postanejo naj drugi Jožefi, ki bodo sodelovali s Kristusovo nevesto pri delu za božje kraljestvo, kakor je sv. Jožef sodeloval z Marijo pri upravljanju sv. Družine in pri skrbi za Jezusa. Sodelujejo naj s Cerkvijo pri reševanju duš. Minili so časi, ko je zadostoval duhovnik za vse dušne potrebe izročeni mu duš. Danes duhovniki izdaleka nismo kos nalogam, ki nam jih prinaša skrb za duše v modernem življenju. Zato nujno potrebujemo pomoči mož in fantov. Ne mislite, da zahtevamo kaj takega, kar se vas ne tiče. Tudi vi ste člani skrivnostnega telesa Jezusovega, po zakramentu sv. birme ste tudi vi postali vojaki Kristusovi, zato je tudi na vas del skrbi za zveličanje duš in za blagor Cerkve.

To premislite ob zgledu sv. Jožefa, da se boste od njega naučili sodelovati s Cerkvijo za duše.

Milostna podoba svetogorske M. B.

Ker so drugi časopisi o tem že pisali, naj povemo še mi, kar vemo iz prvega vira o milostni podobi M. B. s Svete gore.

Vsem je še dobro v spominu, kako so milostno podobo ugrabili ponoči meseca maja 1947, tik preden bi jo morali odnesti v Solkan in potem v njeno svetišče na Sv. goro. Iz Gorice so podobo odnesli v Rim, kjer so jo shranili v Vatikanu pri državnem tajnistvu. Pristojne osebe so za nje no skrivališče že čez par mesecev zvedele in si vse prizadele, da bi podoba prišla zopet v slovenske roke in nato na Sv. goro, kamor edino spada. Pri tem ima največje zasluge frančiškanski provincial o. Gracian Heric, ki je sedaj v ZDA, ter še par drugih gospodov v Rimu. Ti so

dosegli, da je milostna podoba bila znova izročena v varstvo slovenskih frančiškanov na pustni torek dne 21. februarja t. l. in jo bodo ti, kot je dogovorjeno, ko se jim bo zdelo primerno, vrnili na Sv. goro. V imenu provinciala slovenske frančiškanske province je milostno podobo sprejel p. Hugo Bren, profesor na frančiškanski univerzi v Rimu.

Omenjenega dne je odšla skupina slovenskih predstavnikov v Rimu, in sicer p. dr. Prešeren, p. Hugo Bren, dr. Robič ter č. mati Hanželič, da je dvignila milostno podobo ter jo prenesla v kapelo č. šolskih sester v Rimu. Tu je svetogorsko kraljico čakala zaupna družba, da jo v ime nu slovenskega naroda pozdravi. Okrog poldne je bila pred njo sv.

maša, ki jo je daroval č. g. Bavdaž. Ta dan je Marija zopet sprejela v varstvo slovenski narod, katerega upamo, ne bo več zapustila. Popoldne so bile pete litanije ter je msgr. Fogar dal blagoslov z Najsvetejšim. Z žalostjo pa so ugotovili, da je bila podoba precej poškodovana. Po ugrabitvi so jo morali hraniti nekje na vlažnem, kjer se je les, na katerem je slikana, napil in napel. Ko se je osušil, se je barva začela luščiti in odpadati. V celoti je najmanj tretjina podobe poškodovana. Vendar je upanje, da se bo dala podoba z minucioznim in potrpežljivim delom popraviti in vrniti v prejšnje stanje. Tako so se vsaj izrazili strokovnjaki. Stroški za to delo pa bodo precejšnji.

Primorci vemo sedaj, kje je milostna podoba svetogorske kraljice in kaj je z njo. Kdor jo je z dobrim ali s slabim namenom ugrabil, ve sedaj, da je Marija močnejša kot on. Prav tako pa naj vedo vsi oni, ki ovirajo romanje slovenskega ljudstva na Sv. goro, da si bo Marija znala zopet pridobiti svoje mesto na Sv. gori in v srcih slovenskega ljudstva, kot ga je imela prej in še lepše.

„Partizani miru“

Lansko leto smo dobili »Partizane miru«, ko se je na ukaz kominformistične konference na Poljskem začelo vsesplošno gibanje za mir med komunističnimi pristaši po vsem svetu. Najprej so imeli velike mednarodne kongrese za mir, n. pr. v Parizu in v Nev Yorku. Potem so začeli pobirati podpise za mir, sedaj hočejo, naj se o teh podpisih razpravlja v raznih parlamentih. S tem skušajo komunisti zbuditi med narodi videz, da le oni so za mir, vsi drugi pa da so vojni hujskači. Seveda, medtem ko oni pobirajo podpise za mir in kričijo v parlamentih: »Mir, mir!« v vseh jezikih sveta, se sovjetska Rusija oborožuje na vso moč in prav tako vse satelitske države. Oborožujejo se ne samo Sovjeti, temveč tudi vse kominformistične stranke na svetu, kot pričajo številna odkritja skritega orožja po Italiji, Franciji in drugih državah. Zakaj služijo »partizanom miru« mitraljezi in ročne bombe? - Razumljivo, da se tudi nekomunistične države oborožujejo v nič manjši meri kakor komunistične. Razlika je le v tem, da o oboroževanju prvih vemo nekaj več kakor o oboroževanju teh slednjih. Prav te dni bodo dospele prve pošiljke orožja iz ZDA v evropske države, kakor so se dogovorili v okviru atlantskega pakta.

Ta naglica v oboroževanju je silno nevarna reč. Svet je že dvakrat v tem stoletju doživel, da je iz oboroževalnega tekmovanja prišla vojna. Zato je sv. oče silno zaskrbljen in je v nedeljo izdal posebno pismo, v katerem poziva ves krščanski svet k molitvi na tihno nedeljo, da bi se zaustavilo moralno zlo, ki razjede človeštvo, in pa da bi ljudje zopet resno začeli misliti in delati za mir in ne za oboroževanje. Sv. oče pravi »resno«, torej ne kot »partizani miru«, ki hočejo naj se drugi razorožijo, da jih bodo oni laže strahovali.

† Dr. CIRIL POTOČNIK

Na god sv. Matije je ležal v Ljubljani na mrtvaškem odru univerzitetni profesor dr. Ciril Potočnik, ki ga mnogi poznajo iz njegovih duhovnih spisov. Bil tudi duhovni vodja karmelitank na Selu, kjer je prednica s. Dolores iz znane solkanske družine. Ves je bil zasut v pomladansko cvetje in ljudje so se nepretargoma hodili poslavljat od blagega gospoda. N. v. m. p.

Kulturni obzornik

Joža Lovrenčič - 60 let

2. marca je praznoval 60 let življenja eden najpomembnejših kulturnih delavcev na Goriškem, Joža Lovrenčič.

Rodil se je 1890 v Kredu pri Kobariidu. Kot profesor in ravnatelj je služboval v Gorici, Trstu in Ljubljani. Vrsta njegovih knjig, pesmi, romanov, povesti, razprav in prevodov priča o plodovitem kulturnem delu, ki je bilo vse posvečeno Goriški. Sedaj živi pesnik »Sholarja« v Ljubljani.

Proslava 60 letnice pesnika Jože Lovrenčiča

Osmi kulturni večer Slovenske prosvete v Trstu

V torek 7. t. m. je spet napolnilo tržaško občinstvo dvorano Marijinega doma. Osmi letošnji kulturni večer Slovenske prosvete je bil posvečen 60 letnici rojstva pesnika Jože Lovrenčiča.

Najprej je govoril ravnatelj in svetovalec za slovensko šolstvo pri ZVU dr. Anton Kacin o temi: Pesnik Joža Lovrenčič — glasnik Goriške. Predavatelj je z veliko natančnostjo literarno kritično ocenil celotno dosedanje Lovrenčičevo pisateljsko delo. Njegova študija je bila več kot navadno predavanje, saj do danes še nismo slišali tako natančne in kritično dognane razprave o pesniku. Dr. Kacin je prikazal pesnikovo literarno, obenem pa tudi njegovo literarno vzgojno delo. Poudaril je njegovo povezanost z Goriško, ki je našla toliko odraza v njegovih umetninah kot zlepa ne pri kakem našem besednem ustvarjalcu.

Velik umetniški značaj pa je dobil večer predvsem z nastopom pevskega zbora Jadran, ki je nastopil pod vodstvom dr. Zorka Hareja. Zbor je imel manjši koncert, ki ga je posvetil goriškemu pesniku Lovrenčiču. Od zadnjega nastopa je pri zboru opaziti lep napredek in je s svojo pesmijo takoj pritegnil občinstvo v dvorani. Med koncertom so recitali člani Slovenskega odra Lovrenčičevo prozo in pesmi. »Na Bogatinu« je dovršeno recital Jurij Slama. »Zgodbo o rdečih rožah« pa Ivan Bužecan.

Tako se je primorsko ljudstvo v Trstu spomnilo pesnika Lovrenčiča, ki ga je novi svet na drugi strani železne zavese nameroma in krivično prezrl in ni niti z besedico omenil njegovega jubileja. Bog daj jubilarju zdravja in umetniških sil, da bi še dolgo živel svojemu narodu v srečo. Lovrenčičevega večera sta se udeležila tudi pesnikova hčerka in njegov sin.

9. kulturni večer bo v torek 21. t. m.. Predaval bo naš znani in nad vse priljubljeni msgr. dr. Jakob Ukmar o temi: Znanost in okultne vede. Predavanje bo zelo zanimivo. Naj ga nihče ne zamudi! Začetek ob 19.30. v dvorani Marijinega doma, c. Risorta 3.

METOD TURNŠEK:

Oj tiste rože...

Kot plamen v vetru je zaplapolalo v Janžku Rojku in Drašku Vrčiču silno koprenje po gorah. Kar sta se v velikih počitnicah bila povzpela na Karavanke in se jima je razodel bajni gorski svet, ju je z neodoljivo silo mamilo in vlekle na še višje gorske velikane, na sam Triglav. Vse leto sta v 7. gimnazijskem razredu ob zemljepisnem atlasu sanjala o gorah in o poteh na Triglav. Saj se za višješoleca skoraj tik pred maturo, sta modrovala, vendar spodobi, da zlezeta na Triglav in domovino spoznata ne samo iz knjig in slik, marveč tudi v resnični prirodi. Do dobra sta izdelala načrt, kako jo bosta takoj v začetku počitnic, že po šolski maši na Vidovu, mahnila na Gorenjsko in naskočila Triglav. Domov na Štajersko prej niti šla ne bosta. Kdo se bo sredi počitnic spet vračal v Ljubljano in rinil na Gorenjsko, ko je pa dom tako daleč in je doma v počitnicah čez glavo dela, pri mrvici, pri snopju, pri sadju, da se še za kopanje v Dravi, ali vsaj v Grajeni ali Rogoznici, komaj za kak hip odtrgaš... Pa tudi z denarjem je med počitnicami bolj trdo. Materi se tedaj bolj krčita za denar medtem ko med šolskim

letom ali koncem šolskega leta laže kaj odrineta. Vse kakor bo manjši izdatek, če Janžko in Draško takoj po šoli že iz Ljubljane smukneta v gore. Pa še tisto zmagoslavje, da se bosta vrnila na počitnice kot turista, da bosta z gorā prinesla s seboj rož, čudovitih triglavskih rož... Le redki izvoljenci in izvoljenke jih bodo deležni, tistih belih, mehkih, žametnih planik...

Janžko in Draško sta si glede rož drug drugemu prikrivala najtišje misli in namene. Knjige so ju družile, misli pa ne. Janžko je nosil v sebi globoko bolečino. Počitniško pričakovanje mu je grenila trpka zavest, da se mu je na domu bilo toliko sprevrglo. Ne bo več tiste ljube domačnosti, tiste svobodne iskrenosti, ker se je v jeseni bil k Rojkovim priženil zet, Hamersakov Tone, sicer podjeten, prizadeven fant in dober čevljar, ali vendarle tuj človek... Janžko še zdaleč ni bil pripravljen na to, da se mu bo sestra, edina, čeprav starejša, že poročila. Res je hiši, ki je že v začetku svetovne vojne bila izgubila očeta, bil krvavo potreben gospodar. Ali čemu tako nenadoma poroka? Pred samim adventom! Kar sredi Janžkovega šolskega leta! Janžko se je ob povabilu na gostijo bil zelo razburil. Kaj mu niso prej vsaj malo namignili o ženitvi, da bi kaj svetoval, kaj zavrl! Čemu ga trgajo od šole, ki se je komaj bila dobro začela! Z vročimi in kalnimi očmi je takrat Janžko zrl predse; nevoljno si je grizel ustnice. Pa se je odločil, da na gostijo ne pojde in ne pojde. In tudi ni šel. Vsi lepi pozdravi z gostije, ženina in neveste, matere in kopicе veselih svatov, še tako

težak zavoj gostovanjskih dobrot — odpustkov ga ni ganil in potolažil. Zanj so pozdravi in odpustki bili grenki. Pozdrave v pismu je bil zmečkal, odpustke pa razdal... Tiha bolečina se mu je bila zarila v dušo... Izgubil je bil svoboden dom, vanj je že zašel tuj človek... Morda bo Janžku v gorah kaj odleglo! Morda mu bodo rože, ki jih bo natrgal v gorah, olajšale pot domov, zblížale njegovo srce z domačimi... Ah, v dnu duše, v zadnjem kotičku nekje je Janžko bridko čutil, da je prav za prav brez sestre, tiste ljube sestre, s katero sta se nekoč bila tako radostno igrala krog doma... Z njeno izgubo se mu je odtrgal dober kos srca... Pa vendar bi Janžko prav sestri, izgubljeni, od srca odtrgani, poklonil rož, najlepših triglavskih rož...

Draško je skrival svojo skrivnost. V zadnjem svetišču srca je bila shranjena. Že od zadnjih velikih počitnic je tiho klila v njegovem srcu. Samo enkrat je bil Draško spremljal zjutraj Murkovo Cilko, ko je hitela v mesto v tovarno — po končani meščanski šoli se je Cilka bila pričela še šivanju in je dobila v tovarni za čevlje primerno zaposlitev —, samo enkrat se je bil zazrl v njen nežen obraz, ki je bil kot kri in mleko, samo enkrat je bil občutil iz njenih oči svetel pogled, poln miline in božajoče dobrote, pa ga je ob njenem zvonkem, ljubeznivem glasu vsega prevzelo. Cilki, čeprav tovarniški delavki, bo Draško natrgal in prinesel rož, bajnih triglavskih rož... Zataknila si jih bo v kipeča nedra in bo še zalša, še dražja mu dekle... Lani

Aluminijev papir za maslo

Aluminijev papir za maslo so začeli uvajati v Kanadi in v USA. Je sicer nekoliko dražji kot navadni pergamentni papir, zato pa maslo v aluminijevem papirju ohrani več časa svoj sveži okus, izgubi manj vode in ne dobi nobenega neprijetnega duha. Poleg tega je ovojnina zelo vabljiva, vsled česar se tako maslo nekoliko dražje prodaja.

Olivno olje in maslo na svetu

Lansko leto so pridelali na celem svetu 820.000 ton olivnega olja, in sicer

Italija 175.000 ton, Grčija 103.000, Španija 345.000, drugod 197.000.

Istočasno je znašala proizvodnja masla štirikrat toliko, in sicer 3.370.000 ton, razdeljenih takole: Danska 105.000 ton, Francija 160.000, Nemčija 260.000, Poljska 60.000, Benelux 115.000, USA 625.000, Indija 535.000, Pakistan 90.000, Kanada 130.000, Avstralija 140.000, Nova Zelandija 140.000, ostali svet z Rusijo 1.010.000.

Benelux je zveza med Belgijo (Be),

Nizozemsko (Ne) in Luxemburgom (Lux).

Turške smokve in rozine

Najvažnejše središče sveta za trgovino s suhimi smokvami in rozinami (sultanina, suho grozdje) je maloazijsko mesto Smirna. Kmetje proizvajalci teh poslastic so združeni v zadruge in najmočnejša zadruga šteje nad 40.000 članov. Ta zadruga ima svoja osrednja skladišča, kjer blago pripravlja za izvoz. Vsako uro pripravijo za izvoz po en vagon (100 q) rozin ali suhih smokv. — Anglija je pred tedni kupila hkratu 1.500 vagonov rozin.

Turki niso tako nazaj, kot se splošno misli med našim ljudstvom. Njihove suhe smokve in njihove rozine so najboljše na svetu. Amerikanci se v tem pogledu kljub svojim tehničnim zmožnostim ne morejo meriti s Turki.

Uživanje mleka podaljša življenje

Tako pravi monakovski prof. Stephen v listu »Der Tierzüchter« in

svetuje vsem odraslim, naj zaužijejo dnevno poleg druge hrane tudi 1/2 mleka.

Mleko na Angleškem

Mleko na Angleškem ni več racionirano, temveč prosto v prodaji. Racioniranje je bilo uvedeno l. 1941. Vlada pravi, da je danes dovolj mleka na prostem trgu, kar je posledica dveh činiteljev: na eni strani je visoko narastlo število krav mlekaric, na drugi strani pa je tudi mlečnost zrasla. Dočim je znašala pred vojno srednja letna mlečnost krave 2500 kg, znaša danes 2800 kg. Predvidevajo, da se bo mlečnost še bolj dvignila, ko bodo podvrženi kontroli vsi hlevi. Za kritje stroškov kontrole plačajo živinorejci letno okoli 800 naših lir od vsake krave. Seveda sloni kontrolna organizacija na prostovoljnosti in to pomeni, da so angleški živinorejci zavedni in napredni.

Ali si zapisuješ ti, koliko mleka dajo tvoje krave v letu dni? Bi prišel do zanimivih zaključkov.

Prokleta dvoličnost...

Zadnjič smo poročali o kongresu ZSM, ki se je vršil v Pevmi 26. feb., in ugotovili, da je Zveza s svojo frontaško matico vred navadna komunistična agentura. Danes moramo spregovoriti nekaj besed o zborovanju »Zveze slovenskih žena v Italiji«, ki je bilo naslednje nedeljo, 5. marca prav tako v Pevmi in smo na svojo žalost primorani povedati, da je tudi ta ženska zveza, ki rada šari s svojo slovensko zavednostjo, samo podružnica kominformistične Zveze italijanskih žen. (UDI) pod vrhovnim Togliattijevim vodstvom. V svojem poročilu o tem zborovanju »Prim. dnevnike« od 7. marca ovinkarsko prizna, da se je vršila v Pevmi samo predkonferenca za skupno proslavo ženskega komunističnega praznika, ki je vsako leto 8. marca. Zborovanje od 5. marca je bilo tedaj čistokrvno komunistično. Zato se nam zdi prav in na mestu, da zvmemo, kdo vse igra v tem rdečem teatru. Pozdravne besede je spregovorila tov. Kristina Primožič, ki je pozdravila navzoče zastopnike: Dem. fronte, ZSM, partizanov, Zveze slov. pros. dr., Planinskega društva, Dijaške Matice in Podpornega društva.

Glavno poročilo je podala pa tov. Vilma Bregant. Tudi iz tega poročila smo izvedeli, kot zadnjič iz objave Zveze slov. mladine, da je bila tudi ta ženska frontaška organizacija

vključena v UDI, v komunistično zvezo italijanskih žen. »Toda«, tako je tožila tovarišica Vilma, »voditeljice UDI so slepo orodje kominforma«, zato ne marajo Titovih komunistk. »Splošna gonja kominformistov je zvezo med UDI in nami močno zrahljala, če ne tudi prekinila«. Dejstvo je tedaj sledeče: kljub vsiljevanju in ponujanju italijanski komunisti o slovenskih tovariših in

tovarišicah nočejo nič slišati, če se jim brezpogojno ne vdajo, kot so mnogi že storili. Zato titovcem ne preostaja drugega, kakor da brenkajo na narodne strune ali se pa tolčejo po »zavednih« prsih. Ker jih pa javnost pozna, kakšni junaki so in kako gre njihova borba samo za udobnimi stolčki, spravljajo v slabo luč vse poštene napore naših ljudi in zavirajo resnično narodno delo. Njihova dvoličnost združena s kričavo, nemoralno propagando najbolj ogroža našo bodočnost.

Dopisi

Sveti Jožef v Ricmanjah vabi k sebi...

Tako sam je sveti Jožef v Ricmanjah, tako osamel — v petek in svetek — kakor brččas noben drug svetnik izmed farnih zavetnikov na slovenski zemlji. Samo enkrat na leto — za svetega Jožefa god — pride v Ricmanje dosti ljudi. Toda, žal, bolj v gostilne kakor v cerkev. Tri gostilne so tam in vse tri se potegujejo, da mora biti »shode« svetega Jožefa čim slovesnejši. Letos pa bi vendar kazalo storiti izjemo, da bi obiskovalci prišli počastiti svetega Jožefa namesto gostiln. Zaradi svetega leta, ki kliče k pokorin in spreobrnjenju. In zaradi svetega Jožefa samega, ki je v svojem ricmanjskem svetišču celo leto tako

osamel, kakor je bilo njegovo življenje zadržano v molku in ponižnosti in skromnosti. Zaradi veličine in svetosti tega svetnika naj bi vsaj letos, v letu pokore, odpadel običajni dirindaj izletnikov v Ricmanjah in naj bi prišli pravi častilci Jožefovi in spokorni romarji v cerkev Jožefovo! Ne bo v njej blestečih slovesnosti, kajti pravega cerkvenega zbora ni, odkar so ga komunisti razdrli; niti ministrantov ni lahko dobiti in ne pritrkovavcev, najmanj pa vzgojenih molivcev; orgle pa bodo le pele, tudi peščica požrtvovalnih pevk bo sodelovala. Svete maše bodo ob pol osmih, ob četrtna deset in velika ob pol enajstih, večernice s križevim potom in litanijami ob treh, — kak duhovnik bo

